

ชื่อผลงาน/โครงการพัฒนา : การเพิ่มประสิทธิภาพการรักษาวัณโรคโดยเพิ่มช่องทางการติดต่อผ่านระบบไลน์

คำสำคัญ : ผู้ป่วยวัณโรค/สมุดบันทึกสุขภาพประจำตัวผู้ป่วยวัณโรค/ระบบไลน์แอปพลิเคชัน (line application)

ภาพรวม :

ปัญหา การรักษาผู้ป่วยวัณโรคตามยุทธศาสตร์ยุติวัณโรค มีเป้าหมายคือ ลดอุบัติการณ์วัณโรค โดยมีแนวทางคือ “ค้นให้พบ จบด้วยหาย พัฒนาระบบและเครือข่าย นโยบายมุ่งมั่น สร้างสรรค์นวัตกรรม” พบว่าการดูแลผู้ป่วยยังไม่ครอบคลุมทุกมิติการรักษา การติดตามความต่อเนื่องการรับประทานยาไม่มีรูปแบบที่ชัดเจน เมื่อเกิดปัญหาสุขภาพ เช่น อาการผิดปกติต่างๆ ผลข้างเคียงจากการรับประทานยา ซึ่งผู้ป่วยไม่มีช่องทางในการปรึกษาที่เข้าถึงได้ง่าย ด้านระบบการส่งต่อผู้ป่วยเพื่อรับการรักษาต่างโรงพยาบาล ผู้ป่วยไม่ทราบวัน-เวลาที่ต้องไปติดต่อและไม่สามารถติดตามการรักษาผู้ป่วยได้ ซึ่งการไม่รักษาต่อเนื่องส่งผลเพิ่มการแพร่กระจายเชื้อวัณโรคและการเกิดวัณโรคดื้อยาตามมา

เป้าหมาย เพื่อพัฒนาระบบการดูแลผู้ป่วยวัณโรคอย่างมีประสิทธิภาพ พัฒนาระบบเครือข่ายการดูแลผู้ป่วยวัณโรคให้สามารถติดตามการรักษาผู้ป่วยได้อย่างต่อเนื่อง เพิ่มการเข้าถึงบริการเพื่อเพิ่มความสำเร็จการรักษาให้สูงขึ้น

แนวทางการพัฒนา จัดทำสมุดบันทึกสุขภาพประจำตัวผู้ป่วยวัณโรค และนำระบบไลน์แอปพลิเคชัน (line application) มาพัฒนาใช้ในการดูแลติดตามกำกับรับประทานยา การให้คำปรึกษาปัญหาสุขภาพ ให้ความรู้แก่ผู้ป่วยวัณโรคในการดูแลตัวเองและการปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม รวมถึงการพัฒนาระบบการส่งต่อผู้ป่วยวัณโรค

สาระสำคัญของการพัฒนา :

๑. การจัดระบบการติดตามความต่อเนื่องการรับประทานยา

จัดทำสมุดบันทึกสุขภาพประจำตัวผู้ป่วยวัณโรค โดยปรับรูปแบบจากสมุดบันทึกสุขภาพผู้ป่วยที่รักษาด้วยยาแนวที่ ๑ (Health Diary) ของกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ซึ่งประกอบด้วยความรู้และการปฏิบัติตัวสำหรับผู้ป่วยวัณโรค ภาพยารักษาวัณโรค บันทึกการรับประทานยาประจำวันและบันทึกผลข้างเคียงจากการรับประทานยา รวมถึงมีช่องทางการติดต่อคลินิกระบบทางเดินหายใจโรงพยาบาลสิรินธร โดยทางโทรศัพท์และได้เพิ่มช่องทางการติดต่อผ่านระบบไลน์แอปพลิเคชัน โดยให้ผู้ป่วยนำสมุดประจำตัวผู้ป่วยวัณโรคมาด้วยทุกครั้งที่นัดมาพบแพทย์

๒. การนำระบบไลน์แอปพลิเคชันมาเป็นอีกหนึ่งช่องทางการติดต่อคลินิกระบบทางเดินหายใจ โรงพยาบาลสิรินธร (TB clinic)

- ให้ความรู้และข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัยผ่านช่องทางใหม่ไลน์
- ให้ความปรึกษาปัญหาสุขภาพ ระหว่างผู้ป่วยและพยาบาลประจำคลินิก
- การขอคำปรึกษาเรื่องแผนการรักษา ปัญหาสุขภาพของผู้ป่วย ระหว่างเจ้าหน้าที่ประจำคลินิก

และแพทย์

- มีการประสานส่งต่อผู้ป่วย ผ่านระบบไลน์แอปพลิเคชัน ผ่าน Referral Center ของสำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร

- กำกับรับประทานยาวัณโรค (DOT) ผ่านระบบไลน์แอปพลิเคชัน โดยการส่งภาพและคลิปการรับประทานยา

- การแจ้งเตือนนัดเพื่อส่งเสมหะและการมาพบแพทย์ที่คลินิกระบบทางเดินหายใจตามนัดหมาย

ผลลัพธ์ :

- ผู้ป่วยเกิดความพึงพอใจ มีความเชื่อมั่นและให้ความร่วมมือในการรักษามากขึ้น

- เจ้าหน้าที่ประจำคลินิกปฏิบัติหน้าที่สะดวก-รวดเร็ว สามารถ LEAN งานในเรื่องการโทรแจ้งเตือนนัดหมาย การส่งต่อผู้ป่วย

- สามารถส่งต่อผู้ป่วยได้ถูกต้องและสามารถติดตามการส่งต่อผู้ป่วยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บทเรียนที่ได้รับ :

ความสำเร็จของการดูแลผู้ป่วยวัณโรคต้องอาศัยความร่วมมือของทีมสหวิชาชีพ ผู้ป่วยและญาติผ่านเทคโนโลยีในยุค ๔.๐ ในการเพิ่มประสิทธิภาพให้ทันกับยุคสมัยที่เปลี่ยนไปและเหมาะสมกับสังคมเมือง

การติดต่อกับทีมงาน :

-